

Dag 1

Geroepen om hoop te brengen

Je bent hier op een missionaire vakantieweek. Blijkbaar heb je iets van roepingsbesef, of ben je daarnaar op zoek. Een knagend gevoel van 'ik zou toch iets meer moeten delen' of de diepe vraag of er wel iets te delen valt. Ben ik geroepen om hier te zijn? En zo ja, om wat te doen dan? Mag ik ook gewoon voor de gezelligheid komen?

In één van zijn brieven aan een zendingswerker stelt Paulus dat hij *'geroepen is om geloof te delen, dat leidt tot hoop op het eeuwige leven.'* Hoop brengen op het eeuwige leven... is dat niet wat te hoog gegrepen voor een weekje Dabar?

Opdracht

Ga, voor je met elkaar gaat zingen en bidden, even aan de slag. Pak een groot vel papier, schrijf het woord 'Hoop' op in het midden en brainstorm met elkaar. Wat komt er bij je op? Waar denk je aan, als je het hebt over hoop in het christelijk geloof? Komen er Bijbelteksten of Bijbelse personen naar boven? Zie je hoop om je heen, of juist vooral niet? Schrijf alles wat er in jullie opkomt op het papier rondom het centrale woord 'Hoop'.

Verken zo met elkaar wat je associaties zijn bij dit thema, bespreek in hoeverre je momenteel hoopvol bent en wat dus je basis is voorafgaand aan deze Bijbelstudies over hoop.

Zingen

Jezus, hoop van de volken – OTH 318

Zegen mij – OTH 137

Wij gaan op weg met brandend hart – OTH 326

Er is een dag – OTH 330

Onze schuilplaats is God – Opwekking 847

Bidden

Word stil en bid met elkaar. Wijs twee of drie mensen aan die een kort gebed uitspreken aan het begin van deze Bijbelstudieweek. Bid of de Geest jullie in de komende week helpt bij het lezen, naar elkaar luisteren en op God gericht te zijn.

Lezen: Titus 1:1-4 en 1 Petrus 1:3-9 (NBV21)

Titus 1:1-4

¹ Van Paulus, dienaar van God, apostel van Jezus Christus, gestuurd om het geloof van Gods uitverkorenen te versterken en hun kennis bij te brengen van de waarheid die tot vroomheid leidt, ² in de hoop op het eeuwige leven dat God, die niet liegt, vóór alle tijden heeft beloofd. ³ Hij heeft de tijd bepaald waarop zijn woord door de verkondiging bekendgemaakt werd, en deze verkondiging is mij nu in opdracht van God, onze redder, toevertrouwd. ⁴ Aan Titus, mijn waarachtig kind in ons gemeenschappelijk geloof. Genade en vrede van God, de Vader, en van Christus Jezus, onze redder!

1 Petrus 1:3-9

³ Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus: in zijn grote barmhartigheid heeft Hij ons door de opstanding van Jezus Christus uit de dood opnieuw geboren doen worden en ons zo levende hoop gegeven. ⁴⁻⁵ Er wacht u, die vanwege uw geloof door Gods kracht wordt beschermd, in de hemel een onvergankelijke, ongerepte erfenis die nooit verwelkt. U ziet de redding tegemoet, die klaarligt om aan het einde van de tijd geopenbaard te worden. ⁶ Verheug u hierover, ook al moet u

nu tot uw verdriet nog een korte tijd allerlei beproevingen verduren. ⁷ Zo kan de echtheid blijken van uw geloof – zoveel kostbaarder dan vergankelijk goud, dat toch ook in het vuur wordt getoetst – en zo verwerft u lof, eer en roem wanneer Jezus Christus zich zal openbaren. ⁸ U hebt Hem lief zonder Hem ooit gezien te hebben; en zonder Hem nu te zien gelooft u in Hem en ervaart u een onuitsprekelijke, hemelse vreugde, ⁹ omdat u het einddoel van uw geloof bereikt: uw redding.

Inleiding en context

Het is een mondvul, die eerste zin in Titus. Voor je het weet struikel je over de woorden en bijzinnen en ben je de draad van het verhaal kwijt. Ik las deze tekst voor het eerst in de Engelse vertaling van 'The Message', een vrije vertaling die probeert de knopen wat uit de oorspronkelijke taalstructuur te halen. In The Message wordt Titus 1 als volgt vertaald:

I, Paul, (...) am promoting the faith among God's chosen people, getting out the accurate word on God and how to respond rightly to it. My aim is to raise hopes by pointing the way to life without end. This is the life God promised long ago – and He does not break promises.

Ik weet niet hoe je Engels is, en of dit wat verheldert, maar bij mij kwam het raak binnen. *My aim is to raise hopes.* Paulus heeft meerdere redenen om zendeling te zijn: hij wil de waarheid vertellen, het geloof versterken, maar ook de hoop vergroten. Hij heeft om zich heen gekeken, gezien dat er zo weinig hoop is, en toen gedacht: dat is niet nodig. Ik weet dat het anders kan, en het wordt mijn missie om de hoop die ik zelf gevonden heb te delen.

De vraag is dan natuurlijk: waar komt die hoop van Paulus dan vandaan, en waar is die op gericht? Paulus is er helder in: de hoop komt bij God vandaan, omdat Hij heeft beloofd dat er eeuwig leven is voor wie in Hem gelooft. En dat eeuwige leven... dáár hopen we op. Omdat we weten dat het komt. Want God liegt niet.

Petrus gaat daar nog wat verder op door. Hij dankt God dat wij, gelovigen, door de opstanding van Jezus een hoopvol leven hebben gekregen. God heeft ons een levende hoop gegeven: een 'erfenis'. En hoe gek het ook is om nu alvast zin te krijgen in de erfenis van je nog levende ouders; zo bedoelt Petrus het wel. Een christen weet wat hem of haar te wachten staat: er ligt redding klaar, en die wordt op een dag zichtbaar. Dat uitzicht, daar word je dolgelukkig en bijzonder hoopvol van. En dat is nodig ook – want het is nog niet zo ver. Je hebt dat uitzicht nodig om het nog even vol te houden. Die redding hè. Waar gaat die dan over? Is dat de redding dat je vergeven bent en bij Jezus hoort? Je zou zeggen dat die redding al 'voltooid' is – je gelooft immers, en juist dat je bij Jezus hoort, zorgt ervoor dat je in aanmerking komt voor die erfenis. Maar Paulus en Petrus bedoelen meer dan dat. Bij deze redding, die aan het einde van de tijden zichtbaar wordt, moet je ook denken aan de verlossing en vernieuwing van de schepping en de wereld. De redding die ons te wachten staat, betekent niet alleen dat we bij God mogen horen, maar dat God de hele wereld nieuw maakt – met jou erbij. Dát is het goede nieuws van het evangelie – en dat is meer dan alleen een ticket naar de hemel.

Gespreksvragen

1. Herken jij de analyse dat er zonder God weinig hoop te vinden is? Kun je in onze tijd en omgeving iets van wanhoop aanwijzen, bij mensen die je kent of in de samenleving?
2. Eén van Paulus' drijfveren voor een missionair leven was het brengen van hoop. Wat is voor jullie een drijfveer om deze Dabarweek te doen? Kom je ook om hoop te brengen, of kom je voor iets anders? Vertel!
3. Reageer op de volgende stelling: *'Het uitzicht op een eeuwig leven is voor mij niet alleen leuk voor later, maar heeft ook invloed op hoe ik nu in het leven sta.'*
4. De één zegt: 'Mensen die gaan geloven, moeten dat doen omdat ze van God houden, en niet omdat ze een ticket willen naar de hemel.'

De ander redeneert: 'We moeten evangeliseren, omdat mensen anders verloren gaan.'
In welke van deze uitspraken herken je je meer? Leg uit.

5. Waarom zou eeuwig leven en een nog niet zichtbare redding goed en hoopvol nieuws zijn voor de kinderen en ouders die je deze week ontmoet? Is er iets dat verandert door dit nieuws?

Verdieping

De uitspraken van Paulus zijn mooi, maar kunnen ook vragen oproepen. Wie het over eeuwig leven heeft voor wie gelooft, kan ook vragen: wat gebeurt er dan met mensen die niet geloven? Is er voor hen dan geen hoop? Je komt die vraag tijdens je dabarweek misschien ook wel tegen: 'Geloof je dan dat ik naar de hel ga als ik niet geloof?' Zo'n vraag is knap ingewikkeld om te beantwoorden. Besef dat er vaak iets onder zit: angst voor een oordeel over een fout verleden, of iemand heeft onlangs een ongelovige geliefde verloren, of heeft een geloofsopvoeding gehad waarbij angst voor de hel werd gezaaid. Stel daarom altijd een wedervraag, zoals 'Waarom vraag je dat?', of 'Is dat iets wat je bezighoudt?'

Het is opvallend dat er best vaak naar de hel wordt gevraagd, terwijl de Bijbel absoluut niet helder is over de hel. Angst voor een slechte afloop is niet de toon van Paulus en Petrus, hoewel ze zich er wel van bewust zijn dat geloof en eeuwig leven ook de keerzijde heeft van ongeloof. Het is alleen niet hun boodschap. Datzelfde zie je bij Jezus: Hij heeft het, als hij het heeft over ongeloof, vaak niet over de hel, maar over 'je leven verliezen'. Wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen. Dat is niet alleen later – maar ook al nu. Hoe zou een 'verloren leven' eruit zien? Kun je daar concrete voorbeelden van bedenken?

Het mooie van het evangelie is nou net dat daar geen angst wordt gezaaid, maar God er juist op gericht is om écht leven te geven. God wil helemaal niet dat er levens verloren gaan, en daarom doet Hij er juist álles aan om dat te voorkomen. Alles wat je in de Bijbel leest, is erop gericht om mensen een vervuld leven te geven, in plaats van een verloren leven.

De vraag naar wat er dan gebeurt met 'ongelovigen' die overlijden, is daarmee natuurlijk niet beantwoordt. We hebben geen exact antwoord op die vraag. En dat is misschien maar goed ook. Het is niet aan ons om te oordelen over leven en dood, over het geloof of ongeloof van mensen. Góð ziet het hart, kent mensen door en door en kan hun intenties peilen. Laten wij ons daar vooral verre van houden en het góede nieuws verkondigen: dat God léven geeft. En nog eeuwig ook.

Bidden

Rond de Bijbelstudie af door samen te bidden. Noem in je gebed de oorzaken van wanhoop die je samen hebt ontdekt bij gespreksvraag 1 en leg ze neer bij God. Bid dat jullie aanwezigheid deze week voor hoop zal zorgen bij de mensen die jullie gaan ontmoeten, en dank God voor het perspectief van het eeuwige leven dat Hij geeft.

Extra:

- Is de vraag over hemel en hel er één die jou bezighoudt? De volgende materialen kunnen je helpen om daar thuis wat op te kauwen.
 - Het boek 'De grote scheiding' van C.S. Lewis
 - De podcastserie 'Dit is de Bijbel', aflevering 15: 'Hemel, hel en het leven na de dood'.
- Het boek 'Goed nieuws' van Tom Wright is een aanrader, als je je verder wil verdiepen in de betekenis van hoop in het christelijk geloof.

Dag 2

Hopen op Gods Woord

Gisteren hadden we het over hoop op het eeuwige leven – maar dat is niet de enige hoop die we als christenen te bieden hebben. Toch is hopen ook niet zomaar een verlanglijstje indienen en maar *fingers crossed* dat het waarheid wordt. Als gelovigen krijgen we van God een paar richtingen aangereikt: dingen waar we aan kunnen denken als we zoeken naar hoop. We hopen namelijk op Gods beloften – en we weten inmiddels dat God een God is die niet liegt. Het is niet voor niets dat de psalmist daarvan gaat zingen: Wij hopen op Gods woord!

Zingen

Psalm 119 – OTH 31

Hier in uw heiligdom – OTH 172

Aan uw voeten, Heer – OTH 168

Onze schuilplaats is God – Opwekking 847

Bidden

Dank God dat Hij spreekt en nooit liegt. Bid om een luisterende houding om de hoopvolle stem van God goed te kunnen verstaan, en Zijn beloften tot je door te laten dringen.

Lezen: Psalm 119:105-116 (NBV21)

- ¹⁰⁵ Uw woord is een lamp voor mijn voet,
een licht op mijn pad.
- ¹⁰⁶ Ik zweer mij te houden aan uw rechtvaardige voorschriften
en ik zal mijn eed gestand doen.
- ¹⁰⁷ Ik ben zo diep vernederd,
houd mij in leven, HEER, zoals U hebt beloofd.
- ¹⁰⁸ Aanvaard, HEER, de lof uit mijn mond
en onderwijs mij in uw voorschriften.
- ¹⁰⁹ Mijn leven is voortdurend in gevaar,
maar uw wet vergeet ik niet.
- ¹¹⁰ Zondaars hebben voor mij een net gespannen,
maar ik wijk niet af van uw regels.
- ¹¹¹ Uw richtlijnen zijn mijn eeuwig bezit,
ze zijn de vreugde van mijn hart.
- ¹¹² Met hart en ziel ben ik bereid uw wetten uit te voeren,
eeuwig, tot het einde toe.
- ¹¹³ Huichelaars haat ik,
maar uw wet heb ik lief.
- ¹¹⁴ Bij U schuil ik, U bent mijn schild,
in uw woord stel ik mijn hoop.
- ¹¹⁵ Zondaars, ga weg van mij!
Ik wil de geboden volgen van mijn God.
- ¹¹⁶ Steun mij zoals U hebt beloofd, en ik zal leven,
beschaam mijn verwachting niet.

Inleiding en context

Het is de beruchte 'langste psalm', die meestal niet als eerste gekozen wordt als je een psalm moet lezen. Psalm 119, een loflied op Gods woord dat bestaat uit maar liefst 176 verzen. We weten niet welke zanger dit lied geschreven heeft, maar één ding is duidelijk: hij houdt zielsveel van God en van Zijn woorden. Steeds weer beschrijft de psalmist hoe hij vasthoudt aan Gods geboden, hoe hij verlangt naar Zijn woord en hoe hij probeert te gehoorzamen aan Zijn voorschriften.

Dat kan je meteen een beetje op het verkeerde been zetten: dat het steeds maar gaat over de wet, Gods regels en voorschriften. Maar bedenk even dat er in de tijd van de psalmist nog niet zoveel anders bestond, aan woorden van God. De 'Thora', dat zijn de vijf boeken van Mozes die wij nu kennen als eerste vijf Bijbelboeken in het Oude Testament, was het enige 'woord van God' dat circuleerde. De psalmen en wijsheidsboeken moesten nog geschreven/gemaakt worden, en de profeten kwamen pas ver daarna. Niet zo gek dus dat de dichter het vooral over Gods wetten en regels heeft. Overigens heeft hij daar blijkbaar genoeg aan. Sterker nog: hij houdt ervan. Ik vind het knap: dat je kunt zeggen dat je kunt houden van Gods wet. Ik sla die Bijbelboeken zelf namelijk snel over...

Toch zeggen die boeken blijkbaar al veel over wie God is. Ze barsten al van de beloften van God, waar de psalmist zich aan vasthoudt. Denk aan de beloften aan Noach en Abraham, en later aan het volk van Israël. Steeds weer liet God zien dat Hij erbij zou zijn, dat Hij trouw is en Zijn mensen niet loslaat als ze hem trouw blijven.

In alles wat er gebeurt in het leven van de psalmschrijver, en dat is nogal wat, houdt hij zich aan die beloften vast. Het is de bodem onder zijn voeten. Gods woorden geven richting aan zijn leven: ze helpen hem koers te houden en dicht bij God te blijven. Dan kan hij immers ook op God rekenen, want God is betrouwbaar en heeft beloofd dat Hij er is.

Het woord van God is de bron waar je als gelovige uit put. Het helpt je om fier christen te zijn: 'je kunt zeggen en doen wat je wilt, maar ik heb mijn keus gemaakt. Ik wil de geboden volgen van mijn God (vers 115).' Die geboden helpen niet alleen om vol te houden, maar ook om hoopvol te zijn. '*In uw woord stel ik mijn hoop (v114).*' Best bijzonder, want er zijn genoeg andere opties. Vertrouwen op je eigen kracht, je slimigheidjes of je sociale netwerk. Een sterk leger, de goedheid van mensen op machtige posities, verzin het maar. Uit alle opties waar je op kan hopen, kiest de psalmist het Woord van God. Gods spreken, waarin alles zichtbaar wordt van wie Hij is en wat Hij doet. En waarom? Omdat die woorden de tijd overstijgen. Ze zijn een *eeuwig bezit (vers 111)*: niets is zo stabiel, zo tijdloos en betrouwbaar als Gods spreken. Want God is een God die niet liegt (Titus 1).

Gespreksvragen

1. '*Uw woorden zijn de vreugde van mijn hart.*' - vers 11. Herken jij jezelf in die uitspraak? Ervaar jij vreugde bij het lezen van de Bijbel, of als je denkt aan Gods spreken?
2. Kun je voorbeelden geven van woorden van God, bijvoorbeeld verzen uit de Bijbel, die voor jou een belangrijke belofte zijn geworden, of steeds terugkeren in je leven?
3. Ook al was de Bijbel toen nog dun, de psalmist kon wel zeggen dat hij Gods wetten en regels liefhad. Kun je je daar iets bij voorstellen? Zouden die regels en wetten in deze tijd een bron van hoop kunnen zijn, of juist niet?
4. Het woord van God brengt niet alleen hoop en vreugde, maar helpt de psalmist ook te blijven kiezen voor God, en standvastig gelovig te blijven in een roerige tijd. Heb jij het idee dat je in een roerige tijd leeft? En zo ja: wat helpt je dan om standvastig te blijven geloven?
5. Denk samen na over wat een bron van hoop en vertrouwen zou kunnen zijn voor mensen die niet geloven. Waar vallen mensen op terug, als het leven ingewikkeld wordt?
6. Ook al is de Bijbel het meest verkochte boek ter wereld, hij wordt lang niet zoveel meer gelezen. Wat zou je mensen aanraden die voor het eerst een Bijbel openslaan?

Verdieping

Het Woord van God: voor christenen in principe een onuitputtelijke bron, maar toch kunnen er allerlei redenen zijn om 'm links te laten liggen. Misschien denk je dat je de Bijbel wel zo'n beetje hebt uitgelezen. Of je komt er simpelweg niet doorheen. Te druk, geen concentratie, ouderwets taalgebruik, een andere tijd en cultuur... Herken je iets van die 'smoesjes'?

Zou de Bijbel je ook iets kunnen bieden? En wat heb je nodig, om de Bijbel weer als nieuw te kunnen lezen? Denk hier samen over na, en wordt zo concreet mogelijk. Wat helpt een ander? Hoe maak je tijd? Zet je een wekker in je telefoon? Koop je een notitieboek en leg je dat goed in het zicht? Maak eventueel afspraken, zodat je ook als je eenmaal thuis bent kan groeien in je liefde voor het Woord van God.

Doen

Schrijf met elkaar een 'Dabarpsalm' op de wijs van psalm 119, waarin je de beloften en/of Bijbelverzen verwerkt die je bij gespreksvraag 2 hebt besproken. Zo ontstaat er een heel hoopvolle psalm vol beloften en teksten van God die jullie kunnen helpen om deze week vol te houden als het pittig wordt.

Bidden

Zing als gebed met elkaar Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht om mijn pad.

Afsluiting

Walter Dijkshoorn

Dag 3

Een hoopje ellende

Ik weet niet wat jouw beeld is van hoopvolle mensen, maar ik zie van die naïeve kleine meisjes voor me die in vrolijke jurkjes rondhuppelen op straat en nergens oog voor hebben. Blijkbaar lijkt hoop naïef en vrolijk, en straalt het iets ‘huppeligs’ uit in mijn hoofd. Niets is minder waar, volgens Paulus. Hij stelt dat hopen er niet altijd naïef en vrolijk uitziet. Hoop is niet alleen weggelegd voor rasechte optimisten. Sterker nog: Paulus lijkt te beweren dat hopen ook zichtbaar wordt door te lijden, te schreeuwen, te huilen van ellende –om je eigen situatie of vanwege het lot van anderen.

Zingen

Geef vrede, Heer, geef vrede – OTH 195

Wij blijven geloven – OTH 167

O Heer, de nacht komt over ons - OTH 188

Laat heel de wereld het zien – OTH 321

Luisteren: Heer, ontferm u over ons – Sela (te vinden op youtube en spotify)

Luisteren: Jezus, overwinnaar (te vinden op youtube en spotify)

Luisteren: Maak ons hart onrustig, God – Mensenkinderen (te vinden op youtube en spotify)

Bidden

Ga lekker zitten, haal even diep adem en kom tot rust. Geef even ruimte voor stil gebed. Bedenk in die stilte of je een bepaalde onrust, boosheid of ergernis ervaart en breng die bij God. Bid dan met elkaar om een goede bijeenkomst en om ruimte in je hoofd en hart om Gods woord tot je door te laten dringen.

Lezen: Romeinen 8:18-30 (NBV21)

¹⁸ Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard. ¹⁹ De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat de luister van Gods kinderen openbaar wordt. ²⁰ Want de schepping is ten prooi aan zinloosheid, niet uit eigen wil, maar door Hem die haar daaraan heeft onderworpen. Maar er is hoop, ²¹ omdat ook de schepping zelf zal worden bevrijd uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en luister die Gods kinderen geschonken wordt. ²² Wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt. ²³ En zij niet alleen, ook wijzelf, die als voorschot de Geest hebben ontvangen, ook wij zuchten in onszelf in afwachting van de openbaring dat we kinderen van God zijn: de verlossing van ons sterfelijk bestaan. ²⁴ In deze hoop zijn we gered. Als we echter nu al zouden zien waarop we hopen, zou het geen hoop meer zijn. Wie hoopt er nog op wat hij al kan zien? ²⁵ Maar als wij hopen op wat we nog niet zien, blijven we in afwachting daarvan volharden. ²⁶ En bovendien komt de Geest onze zwakheid te hulp; wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten. ²⁷ God, die ons hart doorgrondt, weet wat de Geest wil zeggen, want de Geest pleit voor de heiligen overeenkomstig Gods wil. ²⁸ En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede. ²⁹ Wie Hij van tevoren heeft uitgekozen, heeft Hij ook van tevoren bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters. ³⁰ Wie Hij hiertoe heeft bestemd, heeft Hij ook geroepen; en wie Hij heeft geroepen, heeft Hij ook vrijgesproken; en wie Hij heeft vrijgesproken, heeft Hij ook laten delen in zijn luister.

Inleiding en context

Wat is het heerlijk dat de Bijbel realistisch is en verre van wereldvreemd. Paulus is zich heel bewust van het feit dat de wereld niet volmaakt is. Toen al. Want tel de problemen maar op. Oorlog, klimaatcrisis, honger in het ene deel van de wereld en een overschot aan welvaart in het andere deel, met alle problemen van dien. Aardbevingen en tsunami's en constante dreiging. De schepping zucht, en niet alleen pas de laatste vijftig jaar.

Wat is het dan heerlijk als er ineens klinkt: 'Maar er is hoop.' Want laten we eerlijk zijn: dat is iets wat je in de media niet zo snel hoort. Hoe realistisch Paulus ook is: hij gaat niet in zak en as zitten. Er is hoop – niet alleen voor jou en mij, dat wij verlost worden van deze kapotte wereld en pardoes in het paradijs belanden – maar voor héél de schepping. Alles wat nu ten prooi valt aan mensenhanden - klimaatgevolgen en wat dan ook maar - wordt nieuw. Want *de schepping zelf zal worden bevrijd uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en luister die Gods kinderen geschonken wordt (vers 21)*. Heel de wereld bevrijd – dát is pas een vooruitzicht waar we wat aan hebben.

Die hoop is prachtig, waanzinnig, ontroerend, of zoals een jongere uit mijn kerk pas zei: *hyped*. Maar het maakt ons niet blind voor wat er intussen gaande is. We doen niet alsof de problemen niet bestaan, of niet meer opgelost hoeven te worden. Je kop in het zand en vol in de ontkenning is niet de juiste houding. Nee, juist het tegenovergestelde: *ook wij zuchten in onszelf (v23)*. We piepen en kraken en kreunen mee in het verdriet en het lijden van de wereld. Misschien omdat we het zelf ondergaan: ziekte, verlies, gebrek of rouw maken dat het leven ons zwaar kan vallen. Je voelt je aangesproken door alle klimaatacties en je verantwoordelijkheidsgevoel drukt zwaar op je. Maar het kan ook zijn dat je daar helemaal geen last van hebt: alles gaat lekker, en je herkent dat 'zuchten' niet zo.

Dan klinkt hier een uitnodiging. Zucht eens mee. Verdiep je in het onrecht in deze wereld, laat je raken, zodat je verlangen naar Gods nieuwe wereld sterker wordt. Maak je boos over dingen die niet zijn zoals God ze heeft bedoeld, wind je op over het feit dat mensenhanden soms Gods schoonheid afbreken. Klaag over het onrecht dat mens en dier wordt aangedaan. Niet in een soort fatalisme of doemdenken, maar met hoop. Klagen, zuchten, wachten, meepuffen. Omdat je weet dat het goed komt.

Christelijke hoop kan soms wat naïef overkomen. En ergens snap ik dat wel. De woorden 'het komt wel goed' kunnen hol klinken als je je niet verplaatst in het verdriet of het lijden dat de ander doormaakt. Maar als je meezucht, -puft, -bidt, -roept of -huilt, is dat anders. Wat is er krachtiger, moediger en troostender dan huilend weigeren de hoop op te geven, omdat je gelooft dat God sterker is en alles echt, echt, écht anders zal maken?

Gespreksvragen

1. Lees nog eens vers 19 en 23. *De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat de luister van Gods kinderen openbaar wordt*. Jekunt zeggen dat dit gaat over het einde van de tijd, als duidelijk wordt wie er bij God horen. Maar er zijn ook mensen die zeggen: het gaat erom dat christenen nú al opstaan, hun licht laten schijnen en het goede doen, want dat is een voorproefje van de nieuwe tijd die komt. Wat vind je van die uitspraak?
2. Zijn er dingen in je leven of in de wereld die ervoor zorgen dat jij 'zucht en kreunt', en gebukt gaat onder het feit dat deze wereld niet volmaakt is? Deel zorgen, verdriet en wanhoop met elkaar – zonder per se te zoeken naar een oplossing.
3. Is jouw hoop op een andere tijd sterk genoeg om het lijden in de wereld te verdragen, of sta je wel eens op het punt de hoop op te geven?
4. Vind je het lastig een houding te vinden als iemand zijn/haar ervaring met gebrokenheid of verdriet met je deelt, en geen hoop meer heeft? Wat zou een passende reactie kunnen zijn, die ook recht doet aan de hoop waar we als christenen aan vasthouden?

Verdieping

Een veel gehoorde overtuiging van atheïsten is de uitspraak dat áls er een God zou bestaan, er niet zoveel lijden zou zijn in de wereld. Hoe verbind je die uitspraak met deze Bijbeltekst? Ervaar jij het zuchten van de schepping als een teken van Gods afwezigheid? En wat als er echt geen God zou zijn? Hoe zou je dan om moeten gaan met de gebrokenheid van deze wereld? Is er dan nog hoop, of is het dan al helemaal verloren?

Als deze vraag je bezighoudt, zou je eens kunnen luisteren naar de podcastserie 'Dit is de Bijbel'. In aflevering 21 wordt er gesproken over de vraag 'Heeft de Bijbel een antwoord op het lijden?'.

Doen / Bidden

Maak met elkaar een 'klaagmuur'. Hang een paar grote vellen papier op de muur en schrijf daar alles op wat verdrietig, wanhopig of boos maakt. Alles mag erop: dingen uit je privéleven, verhalen van deze week die je raken, of wat er in de wereld gebeurt. Je kunt ook krantenknipsels of plaatjes uit tijdschriften gebruiken.

Kies één van de volgende twee titels en schrijf die er groot doorheen / boven / in het midden:

- Vers 18: Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard.
- Vers 38/39: Ik ben ervan overtuigd dat niets ons zal kunnen scheiden van de liefde van God.

Ga vervolgens samen in gebed, en wees eerlijk tegenover God. Vertel over jullie verdriet en klachten, en noem ze één voor één. Bid daarna om de komst van Jezus, en om moed om hoopvol te blijven.

Als je wilt en het programma zich daarvoor leent, kun je later vandaag of deze week ook kinderen en ouders uitnodigen om er hun eigen 'klachten' bij te schrijven.

Afsluiting

Walter Dijkshoorn

Dag 4

Een kwestie van geduld

Het hebben van hoop maakt het leven gek genoeg niet per se makkelijker. Soms is dat waar je op hoopt, nog heel lang onzichtbaar. Het is zoals de Hebreeënschrijver al zei: geloof overtuigt ons van de waarheid van wat we nog niet zien. Die onzichtbaarheid werkt ontmoedigend. Waarom zou je je hoop niet laten varen? Je weet niet of je verwachtingen ooit nog uitkomen...

In het Oude Testament kennen ze dat gevoel. Daar staat hopen dan ook vaak gelijk aan geduld hebben: wachten, wachten, wachten... En tóch volhouden.

Zingen

Uit de diepte – OTH 61

Op u, mijn heiland, blijf ik hopen – OTH 207

God van trouw – OTH 196

'k Stel mijn vertrouwen – OTH 444

Bidden / Lezen

We gaan vandaag aan de slag met een bepaalde vorm van Lectio Divina: een verstillende en bezinnende manier om de Bijbel anders tot je door te laten dringen. Neem de volgende stappen even door, zodat iedereen weet wat de bedoeling is en je vast wat taken kan verdelen:

1. Ga comfortabel zitten en kom tot rust.
2. Laat één persoon bidden of God in de rust en de stilte tot jullie wil spreken, en jullie wil helpen de aandacht erbij te houden.
3. Probeer dan met elkaar drie minuten stil te zijn. Zet een timer, zodat je je aan die tijd kunt houden.
4. Laat vervolgens één persoon hardop Psalm 130 voorlezen (zie hieronder).
5. Wees daarna een poosje stil, om je de woorden door te laten dringen. Denk in de stilte na over welke woorden uit deze Psalm je raken of je bijblijven.
6. Laat opnieuw iemand hardop Psalm 130 voorlezen.
7. Wees opnieuw een poosje stil, en deel daarna om beurten welke zin uit de psalm er in je hoofd omgaat. Ga dit niet uitleggen, of met elkaar bespreken; deel alleen de zin of die woorden en wees daarna weer stil.
8. Laat opnieuw iemand hardop Psalm 130 voorlezen.
9. Wees opnieuw een poosje stil, en denk in deze stilte na. Wat zou God je met deze woorden willen zeggen? Waar raakt dit aan, in wat er in jouw leven speelt of wat je gedachten bezighoudt?
10. Deel met elkaar jullie gedachten zonder daar té diep op in te gaan. Wees bemoedigend, kraak mensen niet af en laat gedachten en dingen die loskomen in hun waarde. Evalueer ook even deze vorm met elkaar. Wat doet het met je om op deze manier met de Bijbel bezig te zijn? Ga daarna verder met de volgende lezing en de Bijbelstudie.

Psalm 130

130 ¹ Een pelgrimslied.

Uit de diepte roep ik tot U, HEER,

² Heer, hoor mijn stem,

wees aandachtig, luister naar mijn roep om genade.

³ Als U de zonden blijft gedenken, HEER,

Heer, wie houdt dan stand?

⁴ Maar bij U is vergeving,
daarom eert men U met ontzag.

⁵ Ik zie uit naar de HEER,
mijn ziel ziet uit naar Hem en verlangt naar zijn woord,

⁶ mijn ziel verlangt naar de Heer,
meer dan wachters naar de morgen,
meer dan wachters uitzien naar de morgen.

⁷ Israël, hoop op de HEER!

Bij de HEER is genade, bij Hem is bevrijding, altijd weer.

⁸ Hij zal Israël bevrijden
uit al zijn zonden.

Lezen: Romeinen 5:1-5 (NBV21)

5 ¹ Nu wij rechtvaardig verklaard zijn op grond van geloof, leven we in vrede met God, door onze Heer Jezus Christus. ² Dankzij Hem hebben we door het geloof toegang gekregen tot Gods genade, die ons fundament is, en mogen we ons laten voorstaan op de hoop om in zijn luister te delen. ³ En dat niet alleen, we laten ons zelfs voorstaan op de ellende die we ondervinden, omdat we weten dat ellende tot volharding leidt, ⁴ volharding tot betrouwbaarheid, en betrouwbaarheid tot hoop. ⁵ Deze hoop zal niet worden beschaamd, omdat Gods liefde in ons hart is uitgegoten door de heilige Geest, die ons gegeven is.

Inleiding en context

Wachten duurt lang – vraag maar aan de ‘wachters’ van Israël. Wie hoop wilde hebben dat het goed zou komen met Israël, had een lange adem nodig. Wachten, wachten, wachten, zingt de psalmist. Hoop is een kwestie van geduld en volharding.

Paulus weet dat, als hij de brief aan de Romeinen schrijft. Hij weet dat het leven geen eitje is, en dat het best zwaar kan zijn om alles wat het leven op je af gooit, in geloof te verdragen. Maar, stelt hij: alles wat je meemaakt heeft wel zín. Het wachten is geen weggegooide tijd of een zinloze fase in je geloof: het vormt je, bouwt je op, je kweekt er laagjes volharding mee. En laagjes volharding maken dat je geloof steeds betrouwbaarder wordt. Met de groei van je geloof, groeit ook je hoop. Hoop die uit zal komen – want God is een God die niet liegt.

Geduld is een schone zaak – ook in geloven en hopen. Niet bij de eerste de beste tegenslag opgeven, maar oefenen. Kan mijn geloof dit stootje aan? En als het stootje groter wordt? Als God niet meteen laat zien wat het plan is, of als je zelf tegen de grenzen van je begrip aanloopt? Kan je dan nog volhouden? Elke keer dat je dan te eigenwijs bent om je geloof op te geven, kweek je laagjes volharding. En een volgende keer kan je daar weer op verder bouwen.

Ik denk dat volharding een kernthema is voor christenen in onze tijd. Als het wereldnieuws op je afkomt, de kerken leger en kleiner worden, je vrienden afhaken... Waar komt het dan op aan? Als je nog even niet ziet waar het een of het ander voor dient? Hoe snel wil je resultaat zien, van je werk, je gebed, je missionaire inzet op Dabar... Kun je tevreden zijn en volharden in geloof, als er deze week niets bijzonders gebeurt? Of moet het steeds weer pakkend, flitsend, nieuw en uitdagend zijn?

Israëlieten houden in Psalm 130 vol tot op hun tandvlees. In de diepte, op de puinhopen van het leven, roepen en zingen en schreeuwen ze het uit tot God, en ze wachten. En het mooie van die psalm, is dat dat geduld dan van twee kanten blijkt te komen. De Israëlieten hebben geduld met God, maar Hij ook met hen. Want Hij heeft het met hen ook nog niet opgegeven. Ondanks hun koppigheid, zonde en afdwalen, is God nog steeds beschikbaar, en Hij redt. Want God is een God die niet liegt en trouw is aan Zijn belofte. En dat is dan weer onze hoop. Hoop gaat over volhouden tot op je tandvlees en weigeren op te geven. Omdat Gods liefde verschil maakt.

Gespreksvragen

1. Hoe staat het met jouw geloofsgeduld? Ben je een ster in volharden ondanks alles, of sta je eerder op het punt van opgeven?
2. Kun je voorbeelden geven van het proces dat Paulus beschrijft in vers 3 en 4, dat de tegenslagen van het leven je geloof vormen en sterker maken?
3. In de psalm gaat het ook over het geduld van God. Heb jij het idee dat God geduldig is met jou? En heeft dat invloed op hoeveel geduld jij hebt met God?
4. Wat verwacht je van de rest van deze Dabarweek? Hoop je nog op 'grote bekeringen' of iets wat daarop lijkt? En kun je tevreden zijn als die uitblijven?

Verdieping

'What doesn't kill you makes you stronger.' De Amerikaanse zangeres Kelly Clarkson zingt het uit volle borst, maar wist je dat het oorspronkelijk een uitspraak van de filosoof Friedrich Nietzsche is? Overall in onze seculiere cultuur zijn mensen met die uitspraak aan de haal gegaan. Er is zelfs wetenschappelijk bewezen dat het klopt: als je bijvoorbeeld vroeg in je carrière fouten maakt of faalt bij je eerste baan, is de kans groot dat je er later zó veel van hebt geleerd dat je al je ambities waar kan maken.

Soms zorgt zo'n uitspraak ervoor dat je als een kip zonder kop alles geeft, niet van stoppen weet en weigert je ongelijk toe te geven. Of dat je iets zó lang probeert, dat je over je eigen grenzen gaat en burn-out raakt. Toch lijkt Paulus ook zoiets te beweren: alles wat tegenzit, daar groei je van. Is de Bijbelse lijn die Paulus hierin volgt, hetzelfde als wat Kelly Clarkson en Friedrich Nietzsche beweren, of zit er ergens een verschil?

Doen

Doe een ultieme oefening in geduld met elkaar: probeer de rest van deze dag (of week, als je lef hebt), alles een beetje trager te doen. Iets langzamer afwassen, iets langzamer lopen of fietsen, iets trager praten en/of rustiger eten. Lukt het je om je geduld te trainen, of word je langzaam gillend gek?

Bidden

Dank God voor Zijn geduld en bid om datzelfde vermogen. Bid ook om moed en volharding, en het vertrouwen in God om tegenslagen te doorstaan en ervan te groeien.

Afsluiting

Dag 5

IJdele hoop?

Bij hopen denk je al gauw aan de toekomst: je hoopt op iets wat nog in het verschiet ligt en nog niet zichtbaar is. Maar, verrassend genoeg, kun je in je zoektocht naar hoop ook naar het verleden kijken. Hebreeën 11 vertelt over onze voorgangers: al die duizenden, miljoenen mensen die in al die levens vóór ons ook vol hoop zijn geweest, en niet hebben opgegeven. En reken maar dat ze veel hebben meegemaakt. Sterker nog: ze hebben de woorden van God en Zijn beloften niet helemaal in vervulling zien gaan. Als zij altijd hoop hebben gehouden, waarom zou jij dan opgeven?

Zingen

Door de wereld gaat een woord - OTH 169

Wij blijven geloven – OTH 167

U maakt ons één – OTH 303

Samen in de naam van Jezus – OTH 301

Bidden

Word stil en richt je op God. Bid dat Hij tot jullie spreekt en jullie inspireert met de geloofsverhalen van anderen.

Lezen: Hebreeën 11 en 12

Hebreeën 11:1-3

11 ¹ Geloof is de zekerheid dat alles waarop we hopen werkelijkheid wordt, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien. ² Om hun geloof werden de mensen uit vroeger tijden geprezen. ³ Door geloof komen we tot het inzicht dat het heelal door het woord van God geordend is, dat dus het zichtbare is ontstaan uit het niet-zichtbare.

Hebreeën 11:32 – 12:3

³² Wat valt hier nog aan toe te voegen? De tijd ontbreekt me om te vertellen over Gideon en Barak, Simson en Jefta, David en Samuel, en over de profeten, ³³ die door hun geloof koninkrijken overwonnen, gerechtigheid lieten gelden, en kregen wat hun beloofd was; die leeuwen de muil toeklemden, ³⁴ aan vuur de laaiende kracht ontnamen en ontkwamen aan de houw van het zwaard; die in zwakheid kracht ontvingen, in de oorlog machtige helden werden en vijandelijke legers op de vlucht joegen. ³⁵ Vrouwen kregen hun doden terug doordat die uit de dood opstonden. Anderen werden gemarteld tot de dood erop volgde en wilden van geen vrijlating weten, omdat ze uitzagen naar een betere opstanding. ³⁶ Weer anderen kregen te maken met bespotting en geseling, zelfs met arrestatie en gevangenschap. ³⁷ Ze werden gestenigd of doormidden gezaagd, of stierven door een moordend zwaard. Ze zwierven rond in schapenvachten of geitenvellen, berooid, vernederd en mishandeld. ³⁸ Ze doolden door verlaten oorden en berggebieden en verscholen zich in grotten en holen onder de grond. Ze waren voor de wereld te goed. ³⁹ Al deze mensen, die van oudsher om hun geloof geprezen worden, hebben de belofte niet in vervulling zien gaan ⁴⁰ omdat God voor ons iets beters had voorzien, en Hij hen niet zonder ons de volmaaktheid wilde laten bereiken.

12 ¹ Nu wij door zo'n menigte geloofsgetuigen omringd zijn, moeten ook wij elke last van ons afwerpen, evenals de zonde waarin we steeds weer verstrikt raken, en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt. ² Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof: met de vreugde voor ogen die voor Hem in het verschiet lag, heeft Hij het kruis verdragen en de schande ervan aanvaard, en heeft Hij zijn plaats ingenomen aan de

rechterzijde van de troon van God. ³ Laat tot u doordringen hoe Hij standhield toen de zondaars zich zo tegen Hem verzetten, opdat u niet de moed verliest en het opgeeft.

Inleiding en context

Je zou Hebreeën 11 kunnen lezen als een soort geslachtsregister: een opsomming van de mensen die, door de tijd heen, de familie van God zijn gaan vormen. Met één belangrijk detail: het gaat niet perse over hun afkomst en nageslacht, maar om het geloof dat hun leven getekend heeft. Blijkbaar is dat hun identiteit: het zijn stuk voor stuk mensen die vastgehouden hebben aan de belofte. Ze hebben gehoopt en vertrouwd op Gods Woord (Bijbelstudie 2), ze hebben geduld gehad (Bijbelstudie 4) en ondanks de puinhopen van hun leven (Bijbelstudie 3). Pittige omstandigheden, twijfelaars en afhakers zijn van alle tijden. Maar wachters en volhouders óók – ook al heeft niemand zijn hoop volledig in vervulling zien gaan, en zucht de schepping nog steeds. Denk niet dat je de enige bent. Wij christenen staan in een traditie van volharders.

Misschien ken je ze wel: van die geloofshelden met een geloof en vertrouwen dat aanstekelijk werkt. Mensen naar wie je opkijkt, omdat ze onmiskenbaar veel van God houden. Hun geloof kan soms jaloersmakend zijn. Weet je: zo zijn ze er eeuwenlang geweest. En als het hen is ‘gelukt’, om te volharden tot het einde, wie zijn wij dan om het bijltje erbij neer te leggen?

Al die mensen, vroeger en nu, vormen ‘voorgangers’ voor ons. Mensen die ons helpen vast te houden aan onze hoop, ook al lijkt het nog zo onzichtbaar. Maar realiseer je: jij bent óók zo’n voorganger. Je zou jezelf misschien geen geloofsheld noemen, en je kan genoeg dingen verzinnen waarin je nog moet of wilt groeien. En toch ben jij iemand aan wie anderen zich op kunnen trekken. Je team, hier, op Dabar. De kinderen of tieners in wie je deze week investeert. Hun ouders, opa’s en oma’s. De campingbeheerder. Wie dan ook: ze weten waar je vandaan komt, dat je deel bent van Gods familie. En geloof me: ze zien het aan je. Jouw verhaal kan zomaar in hún rijtje geloofsvoorbeelden belanden.

Reken erop dat jouw aanwezigheid hier verschil maakt in de levens van de mensen om je heen. Ook al zie je er helemaal niets van. Besef dat je één van de velen bent – en dat bedoel ik op een goede manier. Je bent niet de enige die zaadjes zaait en licht laat schijnen. God brengt meer mensen op hun pad. Teams van vorig jaar, bijvoorbeeld. Of een gelovige opa. En wie weet, brengen al die mensen bij elkaar hen op het pad naar God, en zeggen ze later dat ze zich aan jou hebben kunnen optrekken. Omdat je er was, omdat je hoop had, omdat je hebt volgehouden. Ook al verklaarde jij jezelf voor gek.

Gespreksvragen

1. Neem het rijtje van Hebreeën 11 nog eens door, en pak eventueel het hele hoofdstuk erbij. Zitten er Bijbelse personen (met hun geloofsdaden) tussen die voor jou een inspiratiebron zijn?
2. Zijn er mensen die nu nog leven, die voor jou een geloofsheld zijn? Vertel!
3. Het zou zomaar kunnen dat jij één van de geloofshelden bent of wordt. Voor de kinderen deze week, of misschien voor mensen uit je kerk of voor je eigen gezin later. Wat hoop je dat je uitstraalt, of dat mensen zich over jou en je geloofsleven zullen herinneren?
4. Er zijn ook mensen die juist vanwege het verleden zijn afgehaakt. Bijvoorbeeld door fouten in de kerk van hun jeugd, of door mensen die het verkeerde voorbeeld gaven. Wat zou je tegen hen willen zeggen?
5. Reageer op de volgende stelling: *In je eentje geloven houdt niemand vol: je hebt andere gelovigen nodig.*

Verdieping

'Geloof overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien,' stelt Hebréeën 11. Dat gaat nogal in tegen onze natuurlijke neiging om altijd overal bewijs van te hebben. Zeker in ons 'geseculariseerde,' 'verlichte,' en 'wetenschappelijke' Nederland. Iets is pas waar als je het kunt bewijzen, en iets klopt totdat het tegendeel bewezen is. Geloof druist daar volledig tegenin: het overtuigt je van de waarheid van wat onzichtbaar is. Dat God bestaat, bijvoorbeeld. Bewijs het maar.

Is de (valse) tegenstelling tussen geloof en wetenschap er eentje die jou bezighoudt? Wat kun je dan met een tekst als Hebréeën 11:1? En wat zou kunnen helpen om wat beter te kunnen leven met het onzekere en onzichtbare?

Bidden

Laat iedereen hardop om de beurt bidden. Dank God dan voor de namen die je bij gespreksvraag 2 hebt genoemd: jouw geloofshelden. Dank dat je op de schouders van andere gelovigen mag staan, en bid dat jullie hetzelfde uithoudingsvermogen zullen hebben als zij. Bid dat God ook andere gelovigen op het pad brengt van de mensen in wie jullie deze week investeren. En bid om vrede om deze mensen in Jezus naam weer los te kunnen laten.

Dag 6

Hoop die niet beschaamd wordt

Gisteren ging het over mensen die de belofte níet hebben zien uitkomen. Maar er zijn ook Bijbelse mensen die hun hoop wél in vervulling zagen gaan. Simeon en Anna bijvoorbeeld. Hoop was hun levenswerk. Wat hebben zij het lang volgehouden! En hun beloning: intense vreugde. Nu kunnen ze in vrede gaan.

Zingen

Groot is uw trouw – OTH 125

Heer, ik prijs uw grote naam - OTH 268

Heer, uw licht en uw liefde schijnen – OTH 315

Jezus, alles geef ik u – OTH 227

Breng dank aan de eeuwige – OTH 250

Luisteren: Nu laat u mij in vrede gaan – Sela (te vinden op youtube en spotify)

Luisteren: Onze schuilplaats is God (te vinden op youtube en spotify)

Bidden

De laatste dag is aangebroken: je zult wel moe zijn. Kom tot rust, dank God voor alles wat Hij tot nu toe heeft gegeven, en bid om ruimte en vrede in je hart om je opnieuw op Hem te richten.

Lezen: Lukas 2:25-38 (NBV21)

Na de geboorte van Jezus gingen Jozef en Maria op weg naar Jeruzalem om hun baby Jezus daar aan God toe te wijden.

²⁵ Er woonde toen in Jeruzalem een zekere Simeon. Hij was een rechtvaardig en vroom man, die uitzag naar de tijd dat God Israël vertroosting zou schenken, en de heilige Geest rustte op hem. ²⁶ Het was hem door de heilige Geest geopenbaard dat hij niet zou sterven voordat hij de messias van de Heer zou hebben gezien. ²⁷ Gedreven door de Geest kwam hij naar de tempel, en toen Jezus' ouders hun kind daar binnenbrachten om met Hem te doen wat volgens de wet gebruikelijk is, ²⁸ nam hij het in zijn armen en loofde hij God met de woorden:

²⁹ 'Nu laat U, Heer, uw dienaar in vrede heengaan, zoals U hebt beloofd.

³⁰ Want met eigen ogen heb ik de redding gezien

³¹ die U bewerkt hebt ten overstaan van alle volken:

³² een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.'

³³ Zijn vader en moeder waren verbaasd over wat er over Hem werd gezegd. ³⁴ Simeon zegende hen en zei tegen Maria, zijn moeder: 'Weet wel dat velen in Israël vanwege Hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat weersproken wordt, ³⁵ en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden. Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen.'

³⁶ Er was daar ook een profetes, Hanna, de dochter van Fanuel, uit de stam Aser. Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, ³⁷ en ze was nu al vierentachtig

jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden. ³⁸ Op dat moment kwam ze naar hen toe, bracht hulde aan God en sprak over het kind met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem.

Inleiding en context

Wachten duurt lang, hadden we al ontdekt. Levenslang, zo blijkt in de levens van Simeon en Hanna/Anna. We kennen ze als de grijze portretten die tegen het einde van het Kerstverhaal verschijnen. Hoewel de geboorte van Jezus voor de meeste mensen als een donderslag bij heldere hemel kwam, en niemand wist wie Hij precies was en wat Hij kwam doen, waren Simeon en Anna al op de hoogte. Ze hadden hem verwacht.

Met Kerst was hun droom – of eigenlijk hun visioen – uitgekomen en hun gebed verhoord: God had Zijn bevrijder gebracht! Ook al kwam die in de vorm van een baby die nog geen boe of bah kon zeggen, Simeon en Anna wisten dat dit Hem was. Dat vind ik bijzonder. Ze hadden met zulke grootse verwachtingen geleefd – hadden ze dan niet ook gehoopt op een grootse vervulling? Eén of andere strijder, een ridder te paard, op vurige wagens neergedaald uit een open hemel? Ze zien hun hoop vervuld worden in twee jonge, onwennige ouders met een pasgeboren baby. Het lijkt nog nergens op – en toch. *‘Nu kan ik in vrede gaan,’* zingt Simeon. *‘Want ik heb de redding met eigen ogen gezien.’* Ze zijn zeldzaam in de Bijbel: mensen die hun hoop vervuld hebben zien worden, en het ook meteen herkennen als een teken of geschenk van God. Hoeveel mensen hebben immers Jezus gezien, en niet doorgehad dat Hij de Verlosser was? Het lijkt ‘m in de kleine dingen te zitten: blijkbaar moeten je ogen geopend worden om Gods handtekening te herkennen. En als het zover is, dan is er misschien wel meer van God zichtbaar dan je had gedacht.

Jij bent niet levenslang aan het werk geweest met Dabar. Het waren één of twee weken, en de rest van je leven wacht weer. Wellicht sta je te popelen. Klaar met dit, op naar het volgende. Maar misschien denk je wel: wat hebben we eigenlijk bereikt deze week? Is het al wel ‘af’? Hadden er niet grootsere dingen moeten gebeuren?

Soms zie je geen resultaat van je werk. En soms moet je er eindeloos lang op wachten. Is deze week dat risico waard geweest? Kun je kleine dingen aanwijzen, waarin je God toch aan het werk hebt gezien? Weet in elk geval: jouw aanwezigheid hier was niet voor niets. God zegt dat Hij niet loslaat wat Hij is begonnen – en God is een God die niet liegt.

Ook al ga je naar huis, besef dat jouw betrokkenheid niet ophoudt. De kinderen nemen het mee, en jij ook. En ook bij het volgende dat wacht, krijg je weer genoeg voor de kiezen. Hopen, geloven - het is een levenswerk. Zaak van de lange adem. Grote kans dat je je leven lang op zoek blijft naar tipjes van de sluier: tekens van God, kleine vervullingen van de hoop. Is dat het waard? Je leven lang volharden, geloven, blijven hopen - tegen beter weten in? Als je Simeon en Anna zou spreken, zouden zij je waarschijnlijk vertellen dat het absoluut de moeite waard is. Zij konden er niet meer over ophouden. Nu jij nog...

Gespreksvragen

1. Zou jij het de moeite van het geloven waard vinden, als je je leven lang niets meer van God hoort of merkt – tot ergens na je 85^e verjaardag?
2. Jullie hebben samen veel van God gedeeld deze week. Kun je momenten of verhalen noemen, waarin je God ook zelf aan het werk hebt gezien? Is er iets van jouw hoop voor deze week uitgekomen?
3. Simeon barstte in een lofzang uit, Anna deelde het goede nieuws met iedereen die het maar horen wilde. Herken je iets van die geloofsvreugde, en zo ja: heb je dat ook kunnen delen hier?
4. Wat heb jij nodig om deze week, deze mensen, de camping en/of dit team in vrede achter je te laten?
5. Het ‘gewone’ leven wacht weer. Wat neem je mee uit deze week, aan ervaringen, lessen of laagjes volharding, die in je gewone leven van pas komen om te blijven volharden in geloof?

Doen / Bidden

Loop met elkaar een rondje over het terrein waar je de afgelopen week hebt gewerkt. Kies hiervoor een rustig moment uit: 's avonds na het programma, of kort voor jullie echt vertrekken, als alles is opgeruimd. Loop langs de plekken van jullie programma, de spellen, jullie eigen verblijf: alles wat van waarde was. Deel met elkaar de herinneringen, de momenten die je bijblijven, en spreek die ter plekke uit naar God. Dank God hardop voor elk van die herinneringen en neem op die manier biddend en dankend afscheid van je inspanningen van deze week.

Ga vervolgens in een kring staan en bid voor elkaar. Geef elkaar terug aan God, nu jullie elk weer je eigen weg gaan. En bid om Zijn heilige Geest – om elk op jullie eigen plekkeer het leven van God te delen.

Extra:

Heeft het thema 'Hoop' jou nieuwsgierig gemaakt? Hier wat lees- en luistertips om er thuis verder mee aan de slag te gaan:

- Het boek 'Verrast door Hoop' van theoloog Tom Wright
- Het boek 'Hoop in bange tijden' van theoloog Tim Keller
- Het boek 'Het kleine meisje van de hoop' van geestelijk verzorger Margriet van der Kooi
- Podcastserie 'Dit is de Bijbel', aflevering 49 – 'Bijbelse hoop in donkere dagen'.
- Podcastserie 'Dit dus', seizoen 2 aflevering 1 – over Wanhoop, met Aafke Roomeijn
- Podcastserie 'Dit dus', seizoen 2 aflevering 8 – over Hoop, met Merlijn Twaalfhoven
- YouVersion app – diverse leesplannen over hoop